

חוק לעידוד השקעות הון (תיקון), תשט"ו — 1955 *

תיקון סעיף 1

1. בסעיף 1 לחוק לעידוד השקעות הון, תש"י — 1950¹ (להלן — החוק) —

(1) במקום ההגדרה של „מפעל מאושר“ תבוא הגדרה זו:

„מפעל מאושר“ פירושו — מפעל שהוקם לאחר יום ו' באייר תש"ח (15 במאי 1948), בין לפני תחילתו של חוק זה ובין לאחר מכן, ואושר על ידי המנהל — על פי החלטת מרכז ההשקעות — כמפעל מאושר, וכן הרחבת מפעל קיים שאושרה כאמור כמפעל מאושר; אישור כזה יהיה כללי, אם לא סייג בו מרכז ההשקעות את המפעל כזכאי לאחד או לאחרים בלבד מן הפטורים, ההקלות או ההנחות שנתינתם היא חובה לפי חוק זה, או למקצתו של כל אחד מהם, ורשאי מרכז ההשקעות להתנות מתן כל פטור, הקלה או הנחה בקיום תנאים מסויימים; במקרה של הרחבת מפעל יקבע מרכז ההשקעות באישור את מידת ההרחבה לעומת המפעל כולו וכן את מידתו של כל פטור, הקלה או הנחה שהמפעל יהיה זכאי לו.”;

(2) במקום ההגדרה של „השקעה מאושרת“ יבואו הגדרות אלה:

„השקעה“ פירושו — השתתפות בהון או הלוואה במטבע חוץ שניתנה לעשר שנים לפחות;

„השקעה מאושרת“ פירושו — השקעה במפעל מאושר שאושרה על ידי המנהל — על פי החלטת מרכז ההשקעות — כהשקעה מאושרת; אישור כזה יהיה כללי, אם לא סייג בו מרכז ההשקעות את ההשקעה כזכאית לאחד או לאחרים בלבד מן הפטורים, ההקלות או ההנחות שנתינתם היא חובה לפי חוק זה, או למקצתו של כל אחד מהם, אך ההנחה לפי סעיף 21 לא תינתן אלא אם פורשה בגוף האישור; כן רשאי מרכז ההשקעות להתנות מתן כל פטור, הקלה או הנחה בקיום תנאים מסויימים.”

תיקון סעיף 4

2.

בסעיף 4 (ג) לחוק, לאחר פסקה (2) יבואו פסקאות אלה:

(3) „מקום שנטיעה היתה לאחר יום ט' בניסן תשט"ו (1 באפריל 1955) ולמטרת גידול צמחי תעשייה, ומרכז ההשקעות אישרה לענין חוק זה, יהיה הבעל פטור עשר שנים מראשית שנת הכספים שלאחר שנת הנטיעה מתשלום המס המוטל לפי הפקודה על שטח הקרקע שעליו ניטעו הנטיעות, וכל עוד השטח נטוע כאמור;

(4) „מקום שזריעה היתה לאחר יום ט' בניסן תשט"ו (1 באפריל 1955) ולמטרת גידול צמחי תעשייה מסוגים שאושרו לענין חוק זה לשנה מסויימת על ידי מרכז ההשקעות לפי המלצת שר החקלאות, יהיה הבעל פטור מתשלום המס המוטל לפי הפקודה על שטח הקרקע שעליו נזרעו הזרעים באותה שנה.”

החלפת סעיף 5

3.

במקום סעיף 5 לחוק יבוא סעיף זה:

„פטור מיוחד 5. על אף האמור בפקודת מס הרכוש העירוני, 1940², בפקודת מס הרכוש החקלאי, 1942³, או בכל חיקוק אחר, יהיה בעלו של בנין או של

* נתקבל בכנסת ביום 5' בסיון תשט"ו (20 ביוני 1955); הצעת החוק ודרכי הסבר נתפרסמו כה"ח 224, תשט"ו, עמ' 52.

¹ ס"ח 41, תש"י, עמ' 129.

² ע"ר 1940, חוס' 1 מס' 1065, עמ' 218.

³ ע"ר 1942, חוס' 1 מס' 1182, עמ' 9.

תוספת לבנין, שנבנו על ידי מפעל מאושר לצרכי אותו מפעל ושגמר בנייתם היה לאחר יום ט' בניסן תשט"ו (1 באפריל 1955). פטור מתשלום המס כאמור בסעיפים 3 ו-4, חמש שנים נוספות מראשית שנת הכספים שלאחר תום חמש שנות הפטור הראשונות על פי אותם סעיפים.

4. סעיף 7 לחוק יהיה 7 (א) ובמקום המלה „חוק“ שבו יבוא „חיקוק“; אחרי סעיף קטן (א) יוסף סעיף קטן זה:

„(ב) על אף האמור בפקודת העיריות, 1934, או בפקודת המועצות המקומיות, 1941, ובכל צו שניתן על פיה, או בכל חיקוק אחר, יהיה בעלו של כל בנין או של תוספת לבנין, שנבנו על ידי מפעל מאושר ומשמשים במישרין לצרכי אותו מפעל ושגמר בנייתם היה לאחר יום ט' בניסן תשט"ו (1 באפריל 1955), פטור מתשלום ארנונת רכוש, המוטלת על פי אחד החיקוקים האמורים על אותו בנין או על אותה תוספת לבנין, לתקופה של חמש שנים מתאריך גמר בנייתם של הבנין או התוספת לבנין.“

5. בסעיף 8 לחוק, בסופו, במקום הנקודה יבוא פסיק ואחריו המלים „והוא כשאינן בפרק זה הוראה אחרת מפורשת“.

6. בסעיף 10 (א) לחוק, לאחר „בנינים חדשים“ יבוא „שנבנו על ידי מפעל מאושר לצרכי אותו מפעל“; במקום „משלוש“ יבוא „מחמש“, והמלים „ובסכום השווה ל-150% ממכסת הפחת האמורה בכל אחת משתי שנות השומה שלאחר שלוש השנים הראשונות כאמור“ — יימחקו.

7. במקום סעיף 11 לחוק יבוא סעיף זה:

11. (א) אדם, בין שהוא תושב ישראל ובין שהוא תושב חוץ, לא יהיה חייב לשלם על הכנסתו החייבת במס, שמקורה בהשקעה מאושרת, מס בשיעור העולה על השיעור הקטן שבשני שיעורים אלה:

(1) שיעור המס הממוצע שאותו אדם חייב לשלמו אלמלא הוראות סעיף זה;

(2) שיעור של 25% מהכנסתו האמורה.

(ב) חברה שהיא בעל מפעל מאושר תהא פטורה ממס הכנסה על הכנסתה מאותו מפעל, אולם תהיה חייבת במס רווחי חברות.

(ג) ההנחה לפי סעיף קטן (א) תינתן לגבי הכנסה שהושגה תוך חמש שנים מן השנה שבה הפעילו את המפעל או שבה התחילו בייצור לפי קביעת המנהל, או תוך שבע שנים משנת מתן האישור למפעל, או — לגבי מטע הדריים, גפנים ועצי פרי — תוך חמש שנים מהשנה שבה המטע נשא לראשונה פרי, הכל לפי הזמן המאוחר יותר; ובלבד שלגבי הכנסה מדיווידנדה לא תינתן ההנחה האמורה, אלא אם הגיעה לנישום לא יאוחר מתום חמש שנים לאחר תום התקופה האמורה.

(ד) ההנחה לפי סעיף קטן (ב) תינתן חמש שנים מן השנה שבה הפעילו את המפעל או שבה התחילו בייצור לפי קביעת המנהל, או שבע

⁴ ע"ר 1934, תוס' 1 מס' 414, עמ' 1.
⁵ ע"ר 1941, תוס' 1 מס' 1154, עמ' 119.

שנים משנת מתן האישור למפעל, או — לגבי מטע הדריים, גפנים ועצי פרי — תוך חמש שנים מהשנה שבה המטע נשא לראשונה פרי, הכל לפי הזמן המאוחר יותר.

(ה) קיבלה חברה הכנסה שמקורה בהשקעה מאושרת, יראו דיווידנדה שמחלקת החברה מתוך אותה הכנסה, כהכנסה שמקורה בהשקעה מאושרת.

(ו) היתה לאדם, שסעיפים קטנים (א) או (ב) חלים עליו, הכנסה אחרת העשויה להיות חייבת במס, תיעשה השומה של ההכנסה שמקורה בהשקעה מאושרת בנפרד מן השומה של ההכנסה האחרת, כאילו היו אלה הכנסות של שני בני אדם, אלא שהזיכויים לפי הסעיפים 14, 15 ו-16 לפקודת מס הכנסה, 1947⁶, יותרו לגבי ההכנסה האחרת בלבד.

החלפת סעיף 17 8. במקום סעיף 17 לחוק יבוא סעיף זה :

17. אישר המנהל שרישומה של חברה בהון מניות או הגדלת הונה מיועדים להשקעה מאושרת ורצויים למטרה זו, יידחה לחמש שנים מיום האישור, או מן התאריך שקבע המנהל, סילוקם של אגרת רישום ואגרת הון המשתלמות לפי פקודת החברות, או של אותו חלק מהן המשתלם על הסכום שלגביו ניתן האישור האמור.

החלפת סעיף 18 9. במקום סעיף 18 לחוק יבוא סעיף זה :

18. אישר המנהל שהעברת מקרקעין מיועדת להשקעה מאושרת ורצויה למטרה זו, והיתה ההעברה חייבת באגרת רישום על פי תקנות העברת קרקעות (אגרות), 1939⁷, יידחה סילוקה של אותה אגרה לחמש שנים מיום האישור או מן התאריך שקבע המנהל.

תיקון סעיף 20 10. בסעיף 20 לחוק —

(1) לאחר המלים „וחמרי גלם“, בכל מקום בו הן מופיעות באותו סעיף, יבואו המלים „חמרי בנין ומכונניות הובלה למעט מכונניות נוסעים“ ;

(2) לאחר סעיף קטן (ב) יבואו סעיפים קטנים אלה :

„(ג) היתר על פי סעיף זה יכול להיות כללי או מותנה, ויהיה ניתן לביטול אם הושג על יסוד הוועות כוזבות או אם לא קויים תנאי מתנאיו או מתנאי האישור של המפעל.

(ד) פקודת הסמכויות בענין היבוא, היצוא והמכס (הגנה), 1939⁸, תחול על העברת הון לפי סעיף זה, אם אין כוונה אחרת משתמעת מהוראות חוק זה, או מהיתר שניתן לפי סעיף זה.

החלפת סעיף 21 11. במקום סעיף 21 לחוק יבוא סעיף זה :

21. (א) תושב חוץ שהשקיע השקעה מאושרת במטבע חוץ בדרך של השתתפות בהון, זכאי לקבל משר האוצר היתר להוציא מישראל מטבע חוץ מן הסוג ששימש לאותה השקעה בסכום שלא יעלה על 10% לשנה

⁶ ע"ר 1947, תוס' 1 מס' 1568, עמ' 77.
⁷ חוקי א"י, כרך א', פרק 22, עמ' 155.
⁸ ע"ר 1939, תוס' 2 מס' 972, עמ' 1247.
⁹ ע"ר 1939, תוס' 1 מס' 968, עמ' 137.

מההשקעה האמורה, ובלבד שהסכום הכולל שיוצא מישראל לפי סעיף קטן זה לא יעלה על סכום הרווחים שהושגו מאותה השקעה ושטרם הוצאו מישראל לפי סעיפים קטנים (ב) או (ג).

(ב) תושב חוץ שהשקיע השקעה מאושרת במטבע חוץ בדרך של השתתפות בהון והמפעל שבו נעשתה ההשקעה קיבל מטבע חוץ מערך מוסף שהגיע מעסקי יצוא, זכאי, לפי ברירתו, לא להשתמש בסעיף קטן (א), אלא לקבל משר האוצר היתר להוציא מישראל סכום שאותו מפעל מאושר יעמיד לרשותו במטבע חוץ שנתקבל כאמור, אך לא יותר מסכום הרווחים באותה שנה הנובעים מאותה השקעה ושטרם הוצאו מישראל לפי סעיפים קטנים (א) או (ג); אולם רשאי שר האוצר ליתן היתר להוציא מישראל מטבע חוץ כאמור בסכום העולה על סכום הרווחים האמורים, ואף אם לא היו למפעל רווחים כאלה, אך לא יותר מ-10% לשנה מסכום ההשקעה כאמור.

(ג) תושב חוץ שהשקיע השקעה מאושרת במטבע חוץ בדרך של הלוואה, שתנאי סילוקה אושרו על ידי שר האוצר, זכאי לקבל משר האוצר היתר להוציא מישראל מטבע חוץ מן הסוג ששימש לאותה השקעה בסכום שלא יעלה על 10% לשנה מההשקעה האמורה, ובלבד שהסכום הכולל שיוצא מישראל לפי סעיף קטן זה לא יעלה על סכום הרווחים שהיו באותה שנה למפעל אשר לו ניתנה הלוואה ושטרם הוצאו מישראל לפי סעיפים קטנים (א) או (ב), ואם קיבל אותו מפעל מטבע חוץ מערך מוסף שהגיע מעסקי יצוא, הברירה בידי המשקיע כאמור לקבל משר האוצר היתר להוציא מישראל סכום שאותו מפעל מאושר יעמיד לרשותו מתוך סכום מטבע החוץ שנתקבל כאמור, אך לא יותר מן הסכום שזמן פרעונו על חשבון הלוואה הגיע אותה שעה וטרם נפרע.

(ד) הסכום הכולל אשר יותר להוצאה לפי סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) לא יעלה על סכום ההשקעה המאושרת, ובמקרה של השקעה מאושרת בדרך של הלוואה, לא יעלה על סכום הלוואה בצירוף ריבית.

(ה) דרכי החישוב של ערך מוסף לצורך סעיף זה ייקבעו בתקנות, בין דרך כלל, בין למפעל מסויים ובין לסוג מסויים של מפעלים.

(1) בסעיף זה —

(1) „השקעה מאושרת במטבע חוץ“ פירושו — השקעה מאושרת שנעשתה בהון שהועבר לישראל במטבע חוץ, במכונות או בצידה, וכן בחומר גלם שהוכר לענין סעיף זה באישור שניתן לפי סעיף 1;

(2) „ריווח“ — לרבות הסכום שבעל המפעל רשאי לנכותו לפי סעיף 10 על חשבון הפחת של ההשקעה המאושרת.“

24. (א) כל סחורה המיועדת למפעל מאושר ושהובאה לפי היתר שניתן על פי סעיף 20, תהיה פטורה מתשלום מס מכס לפי פקודת תעריף המכס והפטורים, 1937¹⁰, ומס קניה לפי חוק מס קניה, תשי"ב—1952¹¹, ובלבד שניתנו ערובות להנחת דעתו של מנהל המכס והבלו כי הסחורות ישמשו לצרכי המפעל בלבד.

(ב) סחורה פטורה כאמור אין להשתמש בה אלא לצרכי המפעל בלבד, אלא אם התיר מנהל המכס והבלו להשתמש בה לצורך אחר ושולמו המסים החלים על יבואה.

(ג) הוברר כי סחורה פטורה כאמור לא שימשה לצרכי המפעל אלא לצורך אחר שלא בהיתר כאמור, ישולמו כפל המסים החלים על יבואה.

„פטור ממס מכס ומס קניה

14. בסעיף 25 לחוק, לאחר סעיף קטן (ב), יבוא סעיף קטן זה :

„(ג) צו לפי סעיף זה יפורסם ברשומות“.

15. אחרי סעיף 25 לחוק תבוא הכותרת „פרק שביעי: בנינים מאושרים“ ובמקום סעיף 26 יבוא סעיף זה :

26. (א) בסעיף זה, „בנין מאושר“ פירושו — בנין או תוספת לבנין שגמר בנייתם, כמשמעותו בסעיף 2, היה לאחר יום ט' בניסן תשט"ו (1 באפריל 1955) ושנבנו או נרכשו על ידי תושב חוץ תמורת מטבע חוץ, ואושר על ידי המנהל — על פי החלטת מרכז ההשקעות — כבנין מאושר ; אישור כזה יעניק את הפטורים, ההקלות וההנחות הניתנות לפי חוק זה, במידה שתפורש בתעודת האישור.

„בנין מאושר“

(ב) הוראות חוק זה בקשר למפעל מאושר יחולו על בנין מאושר בשינויים המחוייבים לפי הענין ובתיאומים אלה :

(1) סעיף 5 לא יחול ;

(2) סעיף 7 (ב) ייקרא כאילו במקום „שנבנו על ידי מפעל מאושר ומשמשים במישרין לצרכי אותו מפעל ושגמר בנייתם היה לאחר יום ט' בניסן תשט"ו (1 באפריל 1955)“ היה כתוב „שהוא בנין מאושר“ ;

(3) סעיף 10 (א) ייקרא כאילו במקום „לגבי בנינים חדשים שנבנו על ידי מפעל מאושר לצרכי אותו מפעל“ היה כתוב „לגבי בנינים מאושרים“ ; ובמקום „שלאחר הקמת הבנין החדש“ היה כתוב „שלאחר מתן האישור לבנין כבנין מאושר או לאחר גמר בנייתו של הבנין המאושר, הכל לפי התאריך המאוחר יותר“ ;

(4) סעיף 21 (א) ייקרא כאילו במקום „10%“ היה כתוב „7%“ ;

(5) סעיף 21 (ב) לא יחול ;

(6) סעיף 21 (ג) ייקרא כאילו במקום „10%“ היה כתוב „7%“.

(ג) אישור לבנין מאושר יוכל להינתן עד תום שלוש שנים מיום ט' בניסן תשט"ו (1 באפריל 1955) ; אולם הממשלה, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאית להאריך את התקופה האמורה שלוש שנים נוספות.

¹⁰ ע"ר 1937, תוס' 1 מס' 714, עמ' 183.

¹¹ ס"ח 110, תשי"ב, עמ' 344.

16. אחרי סעיף 26 לחוק, במקום הכותרת "פרק שביעי" יבוא "פרק שמיני", ואחרי סעיף תיקון כותרות 34 במקום הכותרת "פרק שמיני" יבוא "פרק תשיעי".
17. בסעיף 27 לחוק —
- (1) בסעיף קטן (א), במקום פסקה (2) תבוא פסקה זו:
 "(2) ששה חברים שיתמנו על ידי הממשלה";
- (2) לאחר סעיף קטן (ב) יוסף סעיף קטן זה:
 "(ג) המנהל ממונה על ביצוע החלטות מרכז ההשקעות ויפעל בשמו".
18. בסעיף 28 לחוק —
- (1) במקום פסקה (3) תבוא פסקה זו:
 "(3) החלטה על אישור מפעל כמפעל מאושר או על אישור השקעה כהשקעה מאושרת או על אישור בנין כבנין מאושר";
- (2) לאחר פסקה (5) תיוסף פסקה זו:
 "(6) עידוד עליית משקיעי הון וקליטתם בארץ".
19. בסעיף 29 לחוק, במקום "בנוגע לבקשתו בדבר אישור מפעל כמפעל מאושר" יבוא "לפי סעיף 28 (3) או סעיף 35א (א)", במקום "לערער" יבוא "לעורר" ובמקום "ערעור" יבוא בכל מקום "ערר".
20. בסעיף 30 לחוק, במקום "שנתמנה על ידי שר האוצר" יבוא "שנתמנה לצורך זה על ידי השרים הממונים על ביצוע החוק".
21. בסעיף 31 לחוק, בסעיף קטן (ב), במקום "באמצעות שר האוצר" יבוא "באמצעות השרים הממונים על ביצוע החוק".
22. לאחר סעיף 35 לחוק יוסף סעיף זה:
- 35א. "סייג (א) מרכז ההשקעות רשאי לבטל את הפטורים, ההקלות וההנחות לפי חוק זה, וכן רשאי הוא לבטל אישור שניתן לפי חוק זה אם לא קויים תנאי מתנאי האישור.
- (ב) בוטל אישור כאמור בסעיף קטן (א), ישלם בעל המפעל, כתום שלושים יום מתאריך הביטול, כל האגרות שסילוקן נדחה לפי חוק זה, וכן המסים החלים על יבואה של סחורה שהיה פטור מהם לפי סעיף 24".
23. בסעיף 38 לחוק, במקום "ניתן על יסוד הודעות כוזבות או מטעות ביודעין" יבוא "או אישורה של השקעה כהשקעה מאושרת או אישורו של בנין כבנין מאושר ניתנו על יסוד הודעות כוזבות או הודעות מטעות ביודעין".
24. בסעיף 40 לחוק, בסופו, במקום הנקודה יבוא פסיק ולאחריו "ובכלל זה תקנות הקובעות:
- (1) חובה להמציא ידיעות, מסמכים וראיות אחרות להערכת השקעה מאושרת וחישוב רווחים והכנסות במטבע חוץ;
- (2) בקורת על קיום תנאי אישורים והיתרים".
25. (א) מפעל שאושר כמפעל מאושר לפני תחילתו של חוק זה לא יהיה זכאי אלא לפטורים, להקלות ולהנחות שהיה זכאי להם אלמלא חוק זה; ואולם, אם קבע המנהל, לפי

בקשת המפעל, בתעודה חתומה בידו שמפעל כאמור התנהל בהתאם לתכנית ששימשה יסוד למתן האישור, יהיה המפעל זכאי מיום תחילתו של חוק זה לפטורים, להקלות ולהנחות הניתנים לפי חוק זה. סירב המנהל לתת תעודה לפי סעיף זה, רשאי מי שרואה את עצמו נפגע מהחלטה זו לעורר עליה, תוך ששים יום מיום שנמסרה לו ההודעה על החלטה, לפני השרים הממונים על ביצוע החוק.

(ב) סבורים השרים הממונים על ביצוע החוק, כי מפעל שאושר כמפעל מאושר לפני תחילתו של חוק זה הוא חשוב להגברת הייצור, להגדלת היצוא או להרחבת שירותים חיוניים, רשאים הם, על אף ההגבלות לפי סעיף קטן (א), להחיל, בצו חתום בידיהם, על אותו מפעל אחד או אחדים מן הפטורים, ההקלות וההנחות הניתנים לפי חוק זה או מקצתו של כל אחד מהם, וכן רשאים הם להתנות תחולה זו בקיום תנאים מסויימים.

משה שרת לוי אשכול פרץ ברנשטיין
ראש הממשלה שר האוצר שר המסחר והתעשייה

יצחק בן-צבי
נשיא המדינה

מספר 37

חוק תשלום פיצויים מאיטליה, תשט"ו — 1955 *

1. בחוק זה "תובעים" — תושבי ישראל שמטלטליהם היו במלחמת העולם השניה נתונים לאמצעים כגון תפיסה, עיקול או פיקוח, כשהיו במעבר בשטח איטליה ובכללו טריאסטה; והביטוי "תביעה" יתפרש בהתאם לכך. הנדרות
2. (א) שר המשפטים רשאי למנות ועדה של חמישה לצורך חוק זה (להלן — הועדה); יושב ראש הועדה יהיה שופט שלום. מינוי ועדה
כביור תביעות
- (ב) הועדה היא גוף מואגד והיא זכאית להתקשר בחוויים, לרכוש ולהחזיק נכסים ולהוציאם מרשותה ולהיות צד בכל הליך משפטי או משא ומתן אחר.
- (ג) הודעה על מינוי הועדה, על הרכבה ומענה תפורסם ברשומות.
3. שר המשפטים רשאי לקבוע בתקנות את הגמול שיינתן לחברי הועדה, למעט היושב ראש ולמעט חבר הועדה שהוא עובד המדינה. גמול
4. הועדה תברר תביעות התובעים ותחלק ביניהם, בדרך הקבועה בחוק זה ובתקנות, את הסכום של תשע מאות אלף לירות אשר שר האוצר יעמיד לרשותה מאוצר המדינה. תפקיר הועדה
5. תובע יגיש תביעתו לועדה, בדרך ובמועד שייקבעו בתקנות. הגשת תביעה
6. (א) לועדה יהיו כל הסמכויות שאפשר להעניק לועדת חקירה לפי הסעיפים 5 ו-5א לפקודת ועדות חקירה.¹ הועדה —
סמכויות ונוהל
- (ב) סדרי הדין לפני הועדה ייקבעו בתקנות.

* נתקבל בכנסת ביום 5 בסיון תשט"ו (20 ביוני 1955); הוצעת החוק ודברי הסבר נתפרסמו בה"ח 239, תשט"ו, עמ' 160.
¹ חוקי א"י, כרך א', פרק כ"א, עמ' 152.